

637

Besluit van 26 november 1991, houdende wijziging van het Bekostigingsbesluit WBO/OWBO en het Bekostigingsbesluit ISOVSO/OISOVSO in verband met de melding van ingebruikneming van voorzieningen in de huisvesting

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van de Staatssecretaris van Onderwijs en Wetenschappen van 17 september 1991, nr. 91070736/2460, centrale directie Wetgeving en Juridische Zaken;

Gelet op de artikelen 51 van de Wet op het basisonderwijs (Stb. 1986, 256) en 59 van de Interimwet op het speciaal onderwijs en het voortgezet speciaal onderwijs (Stb. 1987, 614);

Gehoord de Onderwijsraad (advies van 16 mei 1991, nr. OR 91000123/1 P);

De Raad van State gehoord (advies van 1 november 1991, nr. W05.91.0518);

Gezien het nader rapport van de Staatssecretaris van Onderwijs en Wetenschappen van 18 november 1991, nr. 91099914/2460, centrale directie Wetgeving en Juridische Zaken;

Hebben goedgevonden en verstaan:

ARTIKEL I

Het Bekostigingsbesluit WBO/OWBO (Stb. 1985, 558)¹ wordt als volgt gewijzigd:

A

In artikel 13 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1. In het eerste lid wordt de aanhef vervangen door:

1. De aanspraak op vergoeding voor de huisvestingsvoorzieningen, bedoeld in artikel 98, eerste, derde en vierde lid, van de wet, ontstaat met ingang van 1 januari van het jaar volgend op de melding van ingebruikneming van de huisvestingsvoorziening aan Onze Minister. De eerste volzin is niet van toepassing indien het betreft:

2. Het tweede lid komt te luiden:

2. De aanspraak op vergoeding voor de huisvestingsvoorzieningen, bedoeld in artikel 98, tweede en vijfde lid, van de wet, ontstaat met

ingang van de maand voorafgaand aan de melding van ingebruikneming van de huisvestingsvoorziening aan Onze Minister.

B

Artikel 48 komt te luiden:

1. De aanspraak op vergoeding voor de uitgaven voor de materiële voorzieningen ten behoeve van de instandhouding, bedoeld in artikel 100 van de wet, ontstaat met ingang van de maand voorafgaand aan de melding van ingebruikneming van de huisvestingsvoorziening aan Onze Minister. In afwijking van de eerste volzin ontstaat, onverminderd het in hoofdstuk III, titel III, bepaalde, voor:

a. B-lokale de aanspraak op vergoeding voor uitgaven voor de materiële voorzieningen ten behoeve van de instandhouding met ingang van 1 augustus van enig jaar, indien de desbetreffende voorziening op 1 oktober van dat jaar in gebruik is en de ingebruikneming voor 15 oktober van dat jaar aan Onze Minister is gemeld;

b. C-lokale de aanspraak op vergoeding voor uitgaven voor de materiële voorzieningen ten behoeve van de instandhouding met ingang van 1 augustus van enig jaar overeenkomstig het door Onze Minister goedgekeurde gebruik op 1 oktober van dat jaar voor zover dat gebruik voor 15 oktober van dat jaar aan Onze Minister is gemeld.

2. Onze Minister kan op verzoek van het bevoegd gezag in verband met noodzakelijk te maken kosten goedkeuren dat voor een nieuwe school die een nieuwe huisvestingsvoorziening in gebruik neemt, de aanspraak op vergoeding voor door hem aan te wijzen onderdelen van de vergoeding op een eerder tijdstip ingaat dan het in de eerste volzin van het eerste lid bedoelde tijdstip.

ARTIKEL II

Het Bekostigingsbesluit ISOVSO/OISOVSO (Stb. 1987, 617)² wordt als volgt gewijzigd:

A

In artikel 11 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1. In het eerste lid wordt de zinsnede «ontstaat met ingang van 1 januari van het jaar volgend op de eerste schooldag na ingebruikneming van de huisvestingsvoorziening» vervangen door: ontstaat met ingang van 1 januari van het jaar volgend op de melding van ingebruikneming van de huisvestingsvoorziening aan Onze Minister.

2. Het tweede lid komt te luiden:

2. De aanspraak op vergoeding voor de huisvestingsvoorzieningen, bedoeld in artikel 95, tweede en vijfde lid, van de wet, ontstaat met ingang van de maand voorafgaand aan de melding van ingebruikneming van de huisvestingsvoorziening aan Onze Minister.

B

Artikel 40 komt te luiden:

1. De aanspraak op vergoeding voor de uitgaven voor de materiële voorzieningen ten behoeve van de instandhouding, bedoeld in artikel 97 van de wet, ontstaat met ingang van de maand voorafgaand aan de melding van ingebruikneming van de huisvestingsvoorziening aan Onze Minister. In afwijking van de eerste volzin ontstaat, onverminderd het in hoofdstuk III, titel III, bepaalde, voor:

a. B-lokale de aanspraak op vergoeding voor uitgaven voor de

materiële voorzieningen ten behoeve van de instandhouding met ingang van 1 augustus van enig jaar, indien de desbetreffende voorziening op 1 oktober van dat jaar in gebruik is en de ingebruikneming voor 15 oktober van dat jaar aan Onze Minister is gemeld;

b. C-lokalen de aanspraak op vergoeding voor uitgaven voor de materiële voorzieningen ten behoeve van de instandhouding met ingang van 1 augustus van enig jaar overeenkomstig het door Onze Minister goedgekeurde gebruik op 1 oktober van dat jaar voor zover dat gebruik voor 15 oktober van dat jaar aan Onze Minister is gemeld.

2. Onze Minister kan op verzoek van het bevoegd gezag in verband met noodzakelijk te maken kosten goedkeuren dat voor een nieuwe school die een nieuwe huisvestingsvoorziening in gebruik neemt, de aanspraak op vergoeding voor door hem aan te wijzen onderdelen van de vergoeding op een eerder tijdstip ingaat dan het in de eerste volzin van het eerste lid bedoeld tijdstip.

ARTIKEL III

Met inachtneming van artikel 51, vierde lid, van de Wet op het basisonderwijs, onderscheidenlijk artikel 59, vierde lid, van de Interimwet op het speciaal onderwijs en het voortgezet speciaal onderwijs, treedt dit besluit in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip dat voor de verschillende artikelen of onderdelen verschillend kan worden gesteld.

Lasten en bevelen dat dit besluit met daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat daarvan afschrift zal worden gezonden aan de Raad van State en aan de Algemene Rekenkamer.

's-Gravenhage, 26 november 1991

Beatrix

De Staatssecretaris van Onderwijs en Wetenschappen,
J. Wallage

Uitgegeven de *tiende* december 1991

De Minister van Justitie,
E. M. H. Hirsch Ballin

¹ Laatstelijk gewijzigd bij koninklijk besluit van 2 september 1991, Stb. 461

² Laatstelijk gewijzigd bij koninklijk besluit van 22 maart 1991, Stb. 163

Het advies van de Raad van State wordt niet openbaar gemaakt op grond van het bepaalde in artikel 25a, derde lid, onder b, van de Wet op de Raad van State.

NOTA VAN TOELICHTING

1. Algemeen

Het onderhavige besluit tot wijziging van het Bekostigingsbesluit WBO/OWBO (Stb. 1985, 558) en van het Bekostigingsbesluit ISOVSO/OISOVSO (Stb. 1987, 617) voorziet in de volgende maatregelen.

Allereerst beoogt het besluit tot een grotere beheersbaarheid van de begroting te komen. Voorgesteld wordt om in het vervolg de vergoedingsaanspraken voor de stichtingskosten, voor de zo genoemde andere voorzieningen, alsmede voor de materiële voorzieningen ten behoeve van de instandhouding, welke aanspraken berusten op de artikelen 98 en 100 van de Wet op het basisonderwijs (Stb. 1986, 256) en de artikelen 95 en 97 van de Interimwet op het speciaal onderwijs en het voortgezet onderwijs (Stb. 1987, 614), te koppelen aan het moment waarop de ingebruikneming van een huisvestingsvoorziening wordt gemeld en niet langer, zoals thans geschiedt, aan de ingebruikneming van de huisvestingsvoorziening.

Voorts voorziet het besluit in een vereenvoudiging met betrekking tot de vergoedingsaanspraak voor uitgaven voor de materiële voorzieningen ten behoeve van de instandhouding van de zo genoemde B- en C-lokalen (mede-gebruik van gymnastiekaccommodaties), door opneming van een peildatum voor de aanvang van de vergoeding.

2. Wijziging moment vergoedingsaanspraak

In de huidige situatie is de aanspraak op de vergoeding van de stichtingskosten voor voorzieningen in de huisvesting gekoppeld aan 1 januari van het jaar volgend op de eerste schooldag na ingebruikneming van de huisvestingsvoorzieningen (artikel 13, eerste lid, van het Bekostigingsbesluit WBO/OWBO en artikel 11, eerste lid, van het Bekostigingsbesluit ISOVSO/OISOVSO).

Voorts is de aanspraak op vergoeding van de kosten voor de zo genoemde andere voorzieningen gekoppeld aan de maand volgend op de eerste schooldag na ingebruikneming van de desbetreffende huisvestingsvoorzieningen (artikel 13, tweede lid, van het Bekostigingsbesluit WBO/OWBO en artikel 11, tweede lid, van het Bekostigingsbesluit ISOVSO/OISOVSO). De aanspraak op vergoeding voor de uitgaven voor de materiële voorzieningen ten behoeve van de instandhouding is thans wat het basisonderwijs betreft gekoppeld aan de eerste schooldag en wat het (voortgezet) speciaal onderwijs betreft aan de maand waarin voor de eerste maal in het gebouw onderwijs wordt gegeven (artikel 48 van het Bekostigingsbesluit WBO/OWBO onderscheidenlijk artikel 40 van het Bekostigingsbesluit ISOVSO/OISOVSO).

Beoogd wordt vanuit een oogpunt van beheersbaarheid van de begroting de vergoedingsaanspraak voortaan afhankelijk te laten zijn van de melding aan de minister.

Het ministerie ontvangt ex artikel 16 van het Bekostigingsbesluit WBO/OWBO, respectievelijk artikel 14 van het Bekostigingsbesluit ISOVSO/OISOVSO, een zo genoemde huisvestingsmelding of gereedmelding van de voorzieningen. Daarbij gaat het om het doorgeven door burgemeester en wethouders aan de minister van een door het bevoegd gezag van een bijzondere school aan de gemeente gedane opgave van een wijziging in de huisvesting van die school, waaronder begrepen het ingebruiknemen van een voorziening in de huisvesting, respectievelijk om het doen van een opgave door burgemeester en wethouders aan de minister van een wijziging van een openbare school.

De aanspraak op vergoeding voor de huisvestingsvoorzieningen ontstaat, ingevolge de thans geldende regelgeving, voor de stichtingskosten met ingang van 1 januari van het jaar, volgend op de ingebruikneming van de voorziening. De aanspraak op vergoeding is dus niet gerelateerd aan het moment waarop het ministerie van burgemeester en wethouders een gereedmelding ontvangt. Het komt herhaaldelijk voor dat de gereedmelding veel later wordt ingediend dan het moment van ingebruikneming van de voorziening, met als gevolg problemen voor de beheersbaarheid van de begroting omdat met ingang van een tijdstip in het verleden alsnog een vergoeding dient te worden verstrekt.

Met betrekking tot de vergoeding voor de uitgaven voor de materiële voorzieningen ten behoeve van de instandhouding geldt eenzelfde regime als voor de voorzieningen in de huisvesting, zij het dat daarbij niet de aanvangsdatum van 1 januari geldt.

Het onderhavige besluit voorziet erin dat in het vervolg de vergoedingsaanspraak voor de stichtingskosten, de zo genoemde andere voorzieningen en de materiële voorzieningen ten behoeve van de instandhouding wordt gerelateerd aan het moment waarop het bevoegd gezag de ingebruikneming van de huisvestingsvoorziening heeft gemeld. Daarbij zij er voor alle duidelijkheid op gewezen dat het moment van verzending bepalend is voor de melding van ingebruikneming van de huisvestingsvoorziening. Deze wijziging betekent dat de aanspraak op de bekostiging van deze voorzieningen niet langer wordt gerelateerd aan het moment van de ingebruikneming van een voorziening.

Aldus wordt een einde gemaakt aan de situatie dat met ingang van een tijdstip in het verleden een vergoeding dient te worden verstrekt. De bevoegde gezagsorganen krijgen aldus een direct belang bij onverwijld melding van de ingebruikneming.

Voorts voorziet het besluit erin dat de vergoedingsaanspraak voor de materiële voorzieningen wat het basisonderwijs en het (voortgezet) speciaal onderwijs betreft ontstaat met ingang van de maand voorafgaand aan de melding van ingebruikneming van de desbetreffende huisvestingsvoorziening aan de minister. Daarvoor is gekozen, omdat bij ingebruikneming in de loop van de maand als gevolg van de termijn van 14 dagen voor de melding door het bevoegd gezag aan burgemeester en wethouders en vervolgens de termijn van 14 dagen voor de melding door burgemeester en wethouders aan de minister, deze laatste melding plaatsvindt in een latere maand dan de maand waarin de voorziening in gebruik werd genomen. Voorkomen moet worden dat als gevolg hiervan een financieel nadeel voor een bijzondere school zou ontstaan. Op dit punt is een soortgelijke wijziging aangebracht in de regeling met betrekking tot de aanvang van de bekostiging van huur en van de bekostiging voor de zo genoemde andere voorzieningen.

Overigens is de afwijkingsbevoegdheid van de minister om voor een nieuwe school de aanspraak op de vergoeding voor de materiële voorzieningen ten behoeve van de instandhouding voor door hem aan te wijzen onderdelen op een eerder tijdstip te laten ingaan gehandhaafd, zij het dat deze bevoegdheid nu is ondergebracht in het nieuwe tweede lid van artikel 48 van het Bekostigingsbesluit WBO/OWBO, respectievelijk van artikel 40 van het Bekostigingsbesluit ISOVSO/OISOVSO.

3. Regeling met betrekking tot B- en C-lokalen

In het onderhavige besluit is voor wat betreft het moment van de vergoedingsaanspraak voor de materiële voorzieningen ten behoeve van de instandhouding voor de zogenoemde B- en C-lokalen een op deze lokalen toegespitste regeling getroffen. Voor deze voorzieningen wordt

de vergoeding gerelateerd aan een peildatum. De situatie op 1 oktober van enig jaar is bepalend. Van de ingebruikneming dient vóór 15 oktober van dat jaar melding te worden gedaan aan de minister, met dien verstande dat voor C-lokalen tevens de vermeerdering van het aantal uren gebruik van de desbetreffende voorziening door de minister moet zijn goedgekeurd. Deze peildatum betekent voor het ministerie en de bevoegde gezagsorganen een vermindering van de beleidslasten, omdat in het vervolg slechts een eenmalige melding van belang is.

4. Advies Onderwijsraad van 16 mei 1991, kenmerk OR 91000123/1 P, en overige adviezen

De Onderwijsraad en de adviesorganisaties kunnen zich verenigen met de voorgenomen maatregelen. Op enkele kanttekeningen die de adviesorganisaties maken, wordt hierna ingegaan.

De Contactcommissie VNG kan instemmen met het voorstel om de aanspraak op vergoeding voor de huisvestingsvoorzieningen te laten beginnen na de melding van ingebruikneming van voorzieningen in de huisvesting, maar prefereert dat eveneens wordt aangegeven of het moment van verzending dan wel het moment van ontvangst bepalend is voor de melding van ingebruikneming van een huisvestingsvoorziening. Naar aanleiding van deze opmerking is in de nota van toelichting opgenomen dat het moment van verzending bepalend is voor de melding van ingebruikneming van een huisvestingsvoorziening.

De Raad voor de gemeentefinanciën wijst erop dat door de voorgestelde maatregel het bevoegd gezag en burgemeester en wethouders bij een verlate melding over en weer schadeplichtig worden. De Raad voor de gemeentefinanciën acht het daarom wenselijk dat er een duidelijke procedure zal gaan gelden waarbij de verantwoordelijkheden over en weer scherp zijn afgebakend, zodat bij een te late melding duidelijk is wie daarvoor verantwoordelijk is.

Naar aanleiding hiervan merk ik het volgende op.

Voor een dergelijke sanctiebepaling is, gelet op de juridische grondslag van het Bekostigingsbesluit WBO/OWBO en het Bekostigingsbesluit ISOVSO/OISOVSO, wetswijziging vereist. In het binnenkort bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal in te dienen wetsvoorstel houdende wijziging van de Wet op het basisonderwijs en de Interimwet op het speciaal onderwijs en het voortgezet speciaal onderwijs in verband met aanpassingen in de bekostigingsstelsels is opgenomen dat de gemeente schadeplichtig is indien burgemeester en wethouders te laat melden en dat het bevoegd gezag schadeplichtig is als de late melding het bevoegd gezag verwijtbaar is.

Verder merkt de Raad voor de gemeentefinanciën op dat er geen voorstellen zijn gedaan om eventuele aanspraken op vergoedingen in het verleden nog tijdelijk van kracht te laten zijn. Derhalve pleit de Raad voor de gemeentefinanciën ervoor dat gemeenten tijdig op de hoogte worden gebracht van de voorgestelde maatregelen zodat zij de kans krijgen op korte termijn eventuele achterstanden in te halen. Naar aanleiding hiervan zij opgemerkt dat ik mijn voornemen inmiddels aan de bevoegde gezagsorganen en de gemeenten bekend heb gemaakt (Uitleg O en W-Regelingen, nr. 19 van 4 september 1991, p. 3).

De Contactcommissie VNG kan zich vinden in de introductie van één peildatum voor de jaarlijkse melding van het gebruik voor B- en C-lokalen, maar is van mening dat een uitzondering moet worden gemaakt voor de groeischolen. Bij dergelijke scholen dient, volgens de Contactcommissie, een tussentijdse vergoeding plaats te vinden, indien door toepassing van de groeiregeling formatie-omvang, het aantal uren gebruik na de peildatum toeneemt.

Naar aanleiding hiervan wordt het volgende opgemerkt. De introductie van één peildatum is ingegeven vanuit het streven naar vereenvoudiging van regelgeving en de uitvoering daarvan. Een uitbreiding van peilmomenten die de Contactcommissie VNG voorstelt, is mutatiegevoelig en staat haaks op bovenvermeld streven. Verder is de vergoeding voor de uitgaven voor de materiële voorzieningen ten behoeve van de instandhouding voor B- en C-lokalen gebaseerd op het werkelijk aantal uren gebruik op 1 oktober van enig jaar. Dit betekent enerzijds dat een stijging van het aantal groepen leerlingen respectievelijk van het aantal formatieplaatsen gedurende het schooljaar niet van invloed zal zijn op de vergoeding van de uitgaven voor de materiële voorzieningen ten behoeve van de instandhouding, doch dat zulks anderzijds ook niet het geval zal zijn bij een daling van het aantal groepen leerlingen respectievelijk van het aantal formatieplaatsen.

5. Deregulering

Dit besluit is getoetst aan de Aanwijzingen inzake de toetsing van ontwerpen van wet en van algemene maatregel van bestuur en blijkt geen bezwaren uit dien hoofde te ontmoeten.

6. Financiële consequenties

Het besluit beoogt met betrekking tot de vergoedingsaanspraak van de huisvestingsvoorzieningen en de materiële voorzieningen ten behoeve van de instandhouding in het basisonderwijs en het (voortgezet) speciaal onderwijs tot een grotere beheersbaarheid van de rijksbegroting te komen.

Aan deze beoogde vergroting van de beheersbaarheid van de begroting zijn geen financiële consequenties voor het Rijk verbonden, omdat geen wijziging wordt aangebracht in de omvang van de te vergoeden voorzieningen.

De Staatssecretaris van Onderwijs en Wetenschappen,
J. Wallage